

Cem Özdemir (BİRLİK 90/YEŞİLLER):

Sayın Başkan! Değerli Meslektaşlarım! Ekselansları ve Kardinalleri! Süryani, Asuri, Ermeni, Keldani, Pontus Rum toplumu temsilcilerinin yanısıra Türkiye sivil toplumunun birçok temsilcisi de bugün ziyaretçi tribününde oturuyor. Hepinize içtenlikle hoş geldiniz diyorum.

Soykırım gibi tahayyülü imkansız bir vahşet olayını konuşmanın doğru zamanı olmaz. Uzun ve yorucu git geller sonrasında; bugün soykırımdan bahseden, Almanya'nın suç ortaklığının açıkça adını koyan ve tam da bu nedenle Almanya'ya, Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesi ve iki ülkenin birbirine yeniden yakınlaşması hususlarında özel bir görev yüklediğini tespit eden bir önergeyi oylayacağız.

(BİRLİK 90/YEŞİLLER ile CDU/CSU ve SPD Milletvekillerinden alkış)

Önce bu vesile ortak önerge verilmesine ilişkin sözlerini tuttukları için büyük koalisyona teşekkür etmek istiyorum. Aynı zamanda meseleye verdikleri destekten ötürü Kiliselere ve açık sözleri için Cumhurbaşkanı'mıza ve Federal Meclis Başkanı'mıza da da teşekkür ediyorum. Onlar olmadan bu ortak önerge, bugün şu haliyle sunulamazdı.

Türk dostlarımıza sesleniyorum: Burada mesele, birilerine işaret etmek ya da bilgiçlik taslayarak ahkam kesmek değil. Bu önergeyi kendimizi ahlaken üstün gördüğümüz için veyahut başkalarının işine karışmak niyetiyle değil, aksine Alman tarihinin de bir parçası olduğu için gündeme getirdik. İzninizle İmparatorluk dönemi Şansölyesi Bethmann Hollweg'ten alıntı yapıyorum:

Bizim tek hedefimiz, Türkiye'yi savaşın sonuna dek kendi tarafımızda tutmaktır, bu arada Ermeniler mahvolur veya olmaz, fark etmez.

Sonucu, Konstantinopolis'teki Alman Sefareti Vaizi Peder Graf von Lüttichau 1918'de Berlin'e şu şekilde aktarır:

Konstantinopolis, Smryna ve Türkiye'nin batısındaki diğer yerler haricinde, doğu vilayetlerindeki toplam nüfusun %80-90'ı, erkek nüfusun ise %98'i artık hayatta değiller...

Din adamlarına gelince, neredeyse hepsi yok edildi.

Tam da bu yüzden, dost bir ülke olarak Ermenileri ve Türkleri barışma yönünde cesaretlendirmek gibi tarihi bir sorumluluğumuz bulunmakta.

(Meclisin tamamından alkış)

Almanya'da yaşayan Ermenilere yönelik de şunu söylüyorum: Bu kesinlikle, Almanya'da yaşayan Ermeniler için de geçerlidir.

Değerli Meslektaşlarım! Geçmişte bu korkunç suça ortak olmuş olmamız, bugün inkarcıların suç ortağı olacağımız anlamına gelmemeli.

Holokost ile yüzleşmiş olmak demokratik Almanyamızın temelini oluşturur. Tam da bu nedenle artık, Almanya Federal Cumhuriyeti'nin selef devletlerince işlenmiş olan diğer suçlarla da yüzleşmenin zamanı gelmiştir. Bu bağlamda özellikle Herero ve Namalara karşı işlenen soykırımı da anmak istiyorum. Bu soykırım da yüzleşilmeyi bekliyor.

(BİRLİK 90/YEŞİLLER ile SPD ve SOL PARTİ ile CDU/CSU Milletvekillerinden alkış)

Kütahya Mutasarrıfı, 1915'te Ermeni nüfusunun tehciri emrini aldığı anda bölgesinde bu emre uymayacağını alenen duyurmuştur. Konya Valisi ve Konya Mevlevî dervişleri de aynısını

yapmışlardır. Kalplerinin sesini dinlemişlerdir. Gönül pusulaları yanılmamıştır. Birçoğu Müslümanlığa ve insanlığa olan inançları izin vermediği için İstanbul'dan gelen bu aşağılık emre itaat etmemişlerdir. Onların ve Türkiye'de bu emri uygulamayan tüm cesur kahramanların anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

(Meclisin tamamından alkış)

Sadece Türkiye'de yaşayanlar değil, Almanya Federal Cumhuriyeti'nde yaşayan Türkiyeliler de, bundan böyle katil Talat ve Enver Paşa ile değil, bu Türk Schindlerleri ile gurur duymalılar.

Soykırımı tanıyarak, dönemin Alman İmparatorluğunun suç ortaklığını kabul ve yüzleşme sürecini destekleyeceğimizi ifade ederek, aynı zamanda Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli vatandaşlara da Türk tarih kitaplarında yanıtını bulamadıkları sorulara yanıt bulma imkanını sunmak istiyoruz. Burada neden bahsettiğimi biliyorum. Cumhurbaşkanımızın geçen sene yaptığı konuşmasında vurgulamış olduğu gibi: Bugün yaşayanların bir suçu yok – Bu bizim için de Holokost konusunda geçerli-, ama sorumluluğumuz var. Bu sorumluluk Türkiyeliler kadar, bizim de sorumluluğumuz.

(Meclisin tamamından alkış)

Kimseyi lekeleme niyetimiz yok. Tam tersine: Soru soranları cesaretlendirmek istiyoruz. Bu vesile ile, Balkanlardan sürülen Müslümanların çektiği acıları da hatırlatmak istiyorum. Aralarında babamın atalarının da olduğu Çerkeslerin çektiği acıları hatırlatmak istiyorum. Ki bazı uzmanlar onların yaşadıklarının da soykırım olarak adlandırılabilceğini söylüyor. Onların hikayeleri de anlatılmayı bekliyor ki, gelecek nesillere Türk tarih tablosunun sadece siyah ve beyazdan oluşmadığı, renkli ve çok daha karmaşık olduğu aktarılabilir.

Bugün bölgeye baktığımızda yine Hıristiyanların yerlerinden yurtlarından edildiğini görüyoruz – Irak'ta, Suriye'de ve Türkiye'de de. Tehçire rağmen hayatta kalabilen Ermenilerin sığındıkları yerler Halep ve Deyrizor gibi Suriye'de savaş bölgesinin tam ortasında olan yerler. Bu çatı altındaki herkes, yıllarca Türkiye'deki kiliselerin onarılıyor olmasına sevinmişken, bugün yine kiliseler kamulaştırılıp, kapatılıyor. Rahipler artık eğitimlerini Türkiye'de fiilen yapamaz durumdadır. Belki de en acı olanı: "Ermeni" sözcüğünün Türkiye'de hep küfür olarak algılanmış olması. Ama bugün küfürden de öte bir yerde algılanıyor. Bana da "Sen Ermeni misin"deniyor. Ermeni olarak anılmayı ise ben hakaret olarak saymıyorum.

Sünni Müslüman bir aileden gelen biri olarak Doğu Hıristiyanlığını düşündüğümde endişeleniyorum. Hıristiyan cemaatleri, tam da Hıristiyanlığın doğduğu yerde yok olma tehlikesi ile karşı karşıya.

"Ermeniler bugün hayatta olsalardı Van, Doğunun Paris'i olurdu." Bunu söyleyen ise Türklerle Ermenilerin barışması için Türkiye'de kimsenin göstermediği kadar çaba gösteren ve bunun bedelini hayatıyla ödeyen Türkiye Ermenilerinden dostum, gazeteci Hrant Dink.

Federal Meclisi Başkanı'na, Federal Milletvekilleri fikirlerinden ötürü tehdit edilemezler tavrı için müteşekkirim. Değerli Meslektaşlarım, burada bu konuyu açmakta yine de biraz zorlansam da, daha sonra Federal Meclis'ten ayrıldığımda tutuklanmayacağımı, bugün eve giderken muhtemelen dokunulmazlığımın kaldırılmayacağını, dövülmeyeceğimi, ya da öldürülmeyeceğimi biliyorum. Türkiye'deki meslektaşlarımızın hepsi için bu söylenemez. Türkiye'de bu suçlarla yüzleşilmesi için çaba gösterenler için aynı şekilde. Bu yüzden onlarla dayanışma içerisinde olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Onların korkacak yeterince nedeni var. Nitekim bu uğurda ödedikleri bedel büyük .

Hepinize içtenlikle teşekkür ediyorum.